

**คู่มือการเข้ารับ
พระราชทาน
ปริญญาบัตร
ประจำปีการศึกษา 2567
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

สารบัญ

- 01 ครุยวิทยฐานะ และการแต่งกาย
- 16 การฝึกซ้อม
- 20 การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
- 28 ข้อปฏิบัติ และข้อแนะนำเพิ่มเติม
- 31 แบบฟอร์ม “การส่งรายชื่อบัณฑิต
กรณีมีความแตกต่างจากแนวทาง
ปฏิบัติทั่วไป”
- 33 คำปฏิญาณตน
- 34 เพลงสรรเสริญพระบารมี
และเพลงพระราชนิพนธ์ยูงทอง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Thammasat University

ครุฑวิทยฐานะ และการแต่งกาย

ครุฑวิทยฐานะ ทำด้วยผ้าแพร หรือเสีจสีดำ เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด แขนกว้างยาวตักข้อศอก มีพาดบ่าซ้ายทำด้วยแพร เสีจ หรือก้ามะหยี่ที่มีสีตามสีประจำส่วนงานหรือประจำสาขาวิชา ประกอบด้วยวงกลม มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 7 เซนติเมตร บนวงกลมมีตราธรรมจักรทำด้วยโลหะสีทอง ขอบลงยาสีแดง ตอนล่างมีอักษรย่อ ม.ธ. ลงยาสีน้ำเงินตรงกลาง มีพานรัฐธรรมนูญสีทอง ด้านหน้าของพาดบ้ายาวตามลำตัวประมาณ 55 เซนติเมตร มีแถบสีขาวทำด้วยไหมพรม หรือขนสัตว์ที่ปลายพาดบ่ากว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร สามแถบ เว้นระยะแถบละ 5 เซนติเมตร ด้านหลังมีจีบยาวไปตามลำตัว 50 เซนติเมตร มีแถบที่ปลายพาดบ่าเช่นเดียวกับด้านหน้าสามแถบ

ครุฑปรัชญาวิทยฐานะ เช่นเดียวกับครุฑวิทยฐานะ เว้นแต่มีพาดบ่าซ้ายทำด้วยแพร เสีจ หรือก้ามะหยี่ สีเหลืองและสีแดงอย่างละครึ่ง โดยให้สีเหลืองอยู่ด้านใน สีแดงอยู่ด้านนอก

ครุยวิทยฐานะ และการแต่งกาย

ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุขฎิบัณฑิต เว้นแต่มีแถบที่ปลายพาดบ่าด้านละสองแถบ

ครุยแพทยศาสตรบัณฑิต ครุยทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ครุยเภสัชศาสตรบัณฑิต ครุยการแพทย์แผนจีนบัณฑิต และครุยทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต

ครุยบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต เว้นแต่มีแถบที่ปลายพาดบ่าด้านละหนึ่งแถบ

ครุยประกาศนียบัตรบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต เว้นแต่มีแถบที่ปลายพาดบ่า ด้านละหนึ่งแถบ และมีขลิบสีขาวเหนือแถบ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาวตามความกว้างของพาดบ่า เว้นระยะห่างจากแถบ 2 เซนติเมตร ด้านบนและด้านล่างของขลิบสีขาวมีขลิบสีทอง กว้าง 0.5 เซนติเมตร

ครุฑวิทยฐานะ และการแต่งกาย

การแต่งกายวันซ้อมย่อยคณะ และวันซ้อมรวม

ปริญญาตรี แต่งกายชุดนักศึกษา รองเท้าควรเหมือนวันจริง

ภาคบัณฑิต และบัณฑิตศึกษา แต่งกายสุภาพ เสื้อผ้าสีอ่อน ห้ามสวมเสื้อยืด

และรองเท้าแตะ บัณฑิตหญิงต้องสวมกระโปรง รองเท้าควรเหมือนวันจริง

การแต่งกายวันซ้อมใหญ่

แต่งกายเหมือนวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

04

บัณฑิตสวมครุยวิทยฐานะ โดยติดแถบผ้าพาดบ่าตามสีของคณะ/สาขาวิชา และแต่งกาย ดังนี้

- บัณฑิตชาย (ที่มีใช้ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ)

เสื้อ

1. สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว ทรงสุภาพ
2. ไม่มีลวดลาย ไม่รัดรูป กระดุมสีขาว
3. สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

เนคไท

1. สีกรมท่า มีตราธรรมจักร (แบบเข็ม หรือสกรีน)
2. ไม่ติดคลิป หรือหนีบเนคไท

สูท

เสื้อสูทสากลนิยมสีกรมท่าเข็ม ไม่มีลวดลาย แขนยาวคลุมข้อมือ ชายสูทยาวคลุมเข็มขัด

กางเกง

กางเกงผ้าทรงกระบอกสีกรมท่าเข็ม ไม่มีลวดลาย ขายาว ปิดตาตุ่ม ไม่พับขากางเกง ไม่รัดรูป ไม่เป็นทรงเดฟ

เข็มขัด

เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดสีเงินตราธรรมจักรสีเหลืองแดง

รองเท้า และถุงเท้า

1. รองเท้าหนังสีดำแบบหุ้มส้น ไม่มีเชือกผูก ปลายรองเท้าแบบปลายมนหรือปลายตัด ไม่สวมรองเท้าปลายแหลม หากฉลุหรือมีลวดลายเล็กน้อยต้องเป็นสีดำ และไม่สะท้อนแสง ไม่มีโลหะ หรือของประดับ
2. ถุงเท้าสีดำยาวปิดตาตุ่ม

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

05

บัณฑิตสวมครุยวิทยฐานะ โดยติดแถบผ้าพาดบ่าตามสีของคณะ/สาขาวิชา และแต่งกาย ดังนี้

- บัณฑิตหญิง (ที่มีใช้ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ)

เสื้อ

1. สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนสั้น และทรงสุภาพไม่มีลวดลาย ไม่รัดรูป กัดกระดุมเงินตราธรรมจักร ติดกระดุมคอ และติดเข็มเงินตราธรรมจักรที่อกซ้าย
2. ความยาวเสื้อพอเหมาะ โดยให้ขอบกระโปรงทับได้เรียบร้อย
3. ไม่ติดเข็มตุ้มตั้งที่ปกเสื้อ

กระโปรง

กระโปรง สีกรมท่าเข้ม หรือสีดำ (สามารถสวมทรงเอ หรือพลีทได้) ความยาวคลุมเข่า ไม่ไหล่ออกมานอกชุดครุย ขนาดพอดีตัว ไม่แคบ หรือกว้างจนเกินไป

เข็มขัด

เข็มขัดหนังหรือหนังกลับ สีดำหรือน้ำตาล หัวเข็มขัดสีเงินตราธรรมจักรสีเหลืองแดง

รองเท้า และถุงน่อง

1. รองเท้าหนังสีดำแบบหุ้มส้น และปิดปลายเท้า รองเท้าเป็นแบบปลายมนหรือปลายตัด ไม่สวมรองเท้าปลายแหลมหรือส้นแหลม (กำหนดความสูง 1 นิ้วขึ้นไป เมื่อสวมแล้วต้องเดินได้สะดวก และรวดเร็ว) หากฉลุหรือมีลวดลายเล็กน้อย ต้องเป็นสีดำ และไม่สะท้อนแสง ไม่มีโลหะ หรือของประดับรองเท้า
2. สวมถุงน่องเต็มตัวสีเนื้อ หรือใกล้เคียงสีผิวจริง (ทุกคน)

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

06

บัณฑิตสวมครุยวิทยฐานะ โดยติดแถบผ้าพาดบ่าตามสีของคณะ/สาขาวิชา และแต่งกาย ดังนี้

- บัณฑิตหญิง (ที่เป็นมุสลิม)

เสื้อ

สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว และทรงสุภาพ ไม่มีลวดลาย ไม่รัดรูป ความยาวเสื้อพอเหมาะ ให้ขอบกระโปรงทับได้ เรียบร้อย และไม่ติดเข็มตุ้มตั้งที่ปกเสื้อ

ฮิญาบ

สวมผ้าคลุมศีรษะ (ฮิญาบ) สีดำเรียบ หรือสีขาวเรียบ ไม่มีลวดลาย ติดตราเข็มธรรมจักรที่อกซ้ายเหนือผ้าคลุม

เข็มขัด

เข็มขัดหนังหรือหนังกลับ สีดำหรือน้ำตาล หัวเข็มขัดสีเงินตราธรรมจักรสี เหลืองแดง

กระโปรง

กระโปรงสีดำทรงตรง (สามารถสวมทรงเอ หรือพลีทได้) ความยาวคลุมข้อเท้า

รองเท้า และถุงน่อง

1. รองเท้าหนังสีดำแบบหุ้มส้น และปิดปลายเท้า รองเท้าเป็นแบบปลาย มนหรือปลายตัด ไม่สวมรองเท้าปลายแหลมหรือส้นแหลม (กำหนด ความสูง 1 นิ้วขึ้นไป เมื่อสวมแล้วต้องเดินได้สะดวกและรวดเร็ว) หาก ฉลุหรือมีลวดลายเล็กน้อย ต้องเป็นสีดำ และไม่สะท้อนแสง ไม่มีโลหะ หรือของประดับรองเท้า

2. สวมถุงน่องเต็มตัวสีเนื้อ หรือใกล้เคียงสีผิวจริง (ทุกคน)

(หมายเหตุถึงผู้ที่มีความต้องการใส่ถุงน่อง หรือถุงเท้าสีดำ แทนการสวมถุงน่องสีเนื้อให้ดำเนินการแจ้งความประสงค์ โดยการเขียนแบบฟอร์ม “การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป” ส่งคณะต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ เพื่อพิจารณาขออนุมัติเป็นรายกรณีไป)

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

07

บัณฑิตสวมครุยวิทยฐานะ โดยติดแถบผ้าพาดบ่าตามสีของคณะ/สาขาวิชา และแต่งกาย ดังนี้

- บัณฑิตที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ

เครื่องแบบ

เครื่องแบบปกติขาวตามทิวส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด ติดเครื่องหมาย และแพรแถบให้ถูกต้อง

รองเท้า และถุงเท้า (ชาย)

1. รองเท้าหนังสีดำแบบหุ้มส้น รองเท้าไม่มีเชือกผูก ปลายรองเท้าแบบปลายมน หรือปลายตัด ไม่สวมรองเท้าปลายแหลม หากฉลุหรือมีลวดลายเล็กน้อย ต้องเป็นสีดำ และไม่สะท้อนแสง ไม่มีโลหะ หรือของประดับรองเท้า
2. ถุงเท้าสีดำยาวปิดตาตุ่ม

รองเท้า และถุงน่อง (หญิง)

1. รองเท้าหนังสีดำแบบหุ้มส้น และปิดปลายเท้า รองเท้าเป็นแบบปลายมนหรือปลายตัด ไม่สวมรองเท้าปลายแหลมหรือส้นแหลม (กำหนดความสูง 1 นิ้วขึ้นไป เมื่อสวมแล้วต้องเดินได้สะดวก และรวดเร็ว) หากฉลุหรือมีลวดลายเล็กน้อย ต้องเป็นสีดำ และไม่สะท้อนแสง ไม่มีโลหะ หรือของประดับรองเท้า
2. สวมถุงน่องเต็มตัวสีเนื้อ หรือใกล้เคียงสีผิวจริง (ทุกคน)

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

บัณฑิตสวมครุยวิทยฐานะ โดยติดแถบผ้าพาดบ่าตามสีของคณะ/สาขาวิชา และแต่งกาย ดังนี้

- บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 5 และได้รับการแต่งตั้งยศว่าที่ร้อยตรี

เครื่องแบบ ปกติขาวติดเครื่องหมาย แพรแถบ ตามยศ และสังกัด

ทรงผม

- **ผมชาย** สั้นเกรียนสามด้าน (ขาว) ตัดด้านบนยาว 2 ถึง 3 เซนติเมตร สีดำไม่โกรกหรือย้อมด้วยสีอื่น
- **ผมหญิง** รวบผมโดยใช้ตาข่ายคลุมผมให้เรียบร้อย ไม่มีเครื่องประดับบนศีรษะ

กระบี่ ตามเหล่าที่สังกัดโยงกระบี่ (สามชาย) และถุงมือสีขาว

รองเท้า รองเท้าหนังแบบทหาร

ถุงเท้า (ว่าที่ร้อยตรีชาย) ถุงเท้าสีดำยาวปิดตาตุ่ม

ถุงน่อง (ว่าที่ร้อยตรีหญิง) สวมถุงน่องเต็มตัวสีเนื้อ หรือใกล้เคียงสีผิวจริง (ทุกคน)

(กรณีบัณฑิตที่คิดว่าที่ร้อยตรีจะแต่งกายตามยศ เข้าร่วมพิธี ต้องดำเนินการแจ้งความประสงค์ผ่านแบบฟอร์ม “การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป” พร้อมแนบสำเนาคำสั่งแต่งตั้งยศ ส่งคณะต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ และในวันซ้อมใหญ่ต้องเตรียมสำเนาคำสั่งแต่งตั้งยศมาด้วย)

- ทรงผมบัณฑิตชาย

1. ตัดผมทรงสุภาพ จัดแต่งทรงผมให้เรียบร้อยไม่ให้ผมปิดบังใบหน้า
2. ในกรณีที่ผมด้านหลังยาวถึงระดับไหล่ ให้เก็บรวบให้เรียบร้อย หรือสวมวิกผมทรงสั้นทับ
3. สามารถย้อมสีผมโทนน้ำตาลเข้มได้ โดยอ้างอิงเฉดสีที่อนุโลมตามแถบสีในเอกสารแนบท้าย
4. ไม่ไว้หนวดเครา

(ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องไว้ผมตามหลักศาสนา ให้ดำเนินการแจ้งความประสงค์ โดยการเขียนแบบฟอร์ม “การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป” ส่งคณะต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ เพื่อพิจารณายกเว้นเป็นรายกรณีไป)

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

10

- ทรงผมบัณฑิตหญิง

1. ไม่ประดับดอกไม้หรือเครื่องประดับ
2. สามารถย้อมสีผมโทนน้ำตาลเข้มได้ โดยอ้างอิงเฉดสีที่อนุโลมตามแถบสีในเอกสารแนบท้าย
3. หากมีผมยาวควรเกล้าหรือรวบให้เรียบร้อย
4. หากต้องการปล่อยผม ควรเก็บผมด้านข้างใบหน้าด้านซ้ายให้เรียบร้อย
5. ไม่ปล่อยผมปรกใบหน้า หรือหากไว้ผมม้าไม่ควรปิดคิ้ว และดวงตา
6. ทั้งนี้ สามารถลอนผม หรือถักเปียขนาดเล็กได้

การแต่งกายวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

11

- การสวมครุยวิทยฐานะ

บัณฑิตชาย

พันทบเชือกในลักษณะพาดกัน
ไม่ผูกโบว์หรือปมใด ๆ

ข้อพึงระวัง

แถบครุย ด้านหน้าเรียบ ด้านหลังมีจีบ

ควรติดเข็มกลัดด้านในของแถบครุยกับชุดครุยเพื่อป้องกันการพลิกของแถบครุย

บัณฑิตหญิง

ติดปิดตะขอด้านหน้าทั้งหมด

ครุฑวิทยฐานะ และการแต่งกาย

สีพาดบ่าของบัณฑิตธรรมศาสตร์

คณะนิติศาสตร์

คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี
สาขาวิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะรัฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์

คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์

คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์
สาขาวิชาพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปริญญาโท

คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์
สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและ
สวัสดิการ หลักสูตรปริญญาโท

คณะศิลปศาสตร์

คณะวารสารศาสตร์
และสื่อสารมวลชน

คณะสังคมวิทยา
และมนุษยวิทยา

คณะวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์

ครุยวิทยฐานะ และการแต่งกาย

สีพาดบ่าของบัณฑิตธรรมศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์
สาขาวิชาการแพทย์แผน
ไทยประยุกต์ และสาขา
วิทยาศาสตร์

คณะสหเวชศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และ
สาขาวิชาทันตสาธารณสุข

คณะทันตแพทยศาสตร์
สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
ระดับปริญญาโท

คณะพยาบาลศาสตร์

คณะศิลปกรรมศาสตร์

คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์
และการผังเมือง

คณะสาธารณสุขศาสตร์

คณะเภสัชศาสตร์

คณะวิทยาการเรียนรู้
และศึกษาศาสตร์

สถาบันภาษา

สถาบันเทคโนโลยี
นานาชาติสิรินธร

วิทยาลัยนวัตกรรม

ครุยวิทยฐานะ และการแต่งกาย

สีพาดบ่าของบัณฑิตธรรมศาสตร์

วิทยาลัยสหวิทยาการ

วิทยาลัยนานาชาติ
ปรีดี พนมยงค์

วิทยาลัยพัฒนศาสตร์
ป๋วย อึ๊งภากรณ์

วิทยาลัยแพทยศาสตร์
นานาชาติจุฬาภรณ์
สาขาวิชาแพทยศาสตร์

วิทยาลัยแพทยศาสตร์
นานาชาติจุฬาภรณ์
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ตัวอย่าง
ประกาศนียบัตรบัณฑิต

วิทยาลัยแพทยศาสตร์
นานาชาติจุฬาภรณ์
สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน
และสาขาวิชาทัศนมาตร

วิทยาลัยโลกคดีศึกษา

สถาบันอาณานิคม
บริเวณศึกษา

สาขาที่เป็นสหวิทยาการ
และมีการจัดการร่วมกันของ
ส่วนงานมากกว่าหนึ่งส่วนงาน
สาขาที่จัดการศึกษาโดยส่วนงานที่
มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ตัวอย่าง
มหาบัณฑิต

ตัวอย่าง
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ครุยวิทยฐานะ และการแต่งกาย

สีพาดบ่าของบัณฑิตธรรมศาสตร์

<https://tu.ac.th/app/uploads/2025/12/graduation03.pdf>

แถบสีพาดบ่าครุยวิทยฐานะประจำคณะ/สาขาวิชา

การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมก่อนเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร มี 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 การซ้อมย่อยของแต่ละคณะ

- วัน และเวลา แต่ละคณะเป็นผู้กำหนด
- สถานที่ฝึกซ้อม แต่ละคณะเป็นผู้กำหนด
- ระดับปริญญาตรี แต่งกายชุดนักศึกษา
- ภาคบัณฑิต และบัณฑิตศึกษา แต่งกายสุภาพ
เสื้อพื้นสีอ่อน ห้ามสวมเสื้อยัด และรองเท้าแตะ
บัณฑิตหญิงต้องสวมกระโปรง
- **ควรสวมรองเท้าเหมือนวันพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร**

ฝึกซ้อมในเรื่อง

1. วิธีการเดินเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
2. การถวายความเคารพ
(ถวายคำนับ หรือถอนสายบัว)
3. การเอางาน
4. การถือปริญญาบัตร
5. การก้าวถอยออก

การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมก่อนเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร มี 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 2 การซ้อมรวม โดยมหาวิทยาลัย

- วันศุกร์ที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2569
- สถานที่ฝึกซ้อม ณ อาคารกิตติยาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
- ระดับปริญญาตรี แต่งกายชุดนักศึกษา
- ภาคบัณฑิต และบัณฑิตศึกษา แต่งกายสุภาพ เสื้อพื้นสีอ่อน ห้ามสวมเสื้อยืด และรองเท้าแตะ บัณฑิตหญิงต้องสวมกระโปรง
- **ควรสวมรองเท้าเหมือนวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร**

ฝึกซ้อมในเรื่อง

1. วิธีการเดินเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
2. การถวายความเคารพ (ถวายคำนับ หรือถอนสายบัว)
3. การเอางาน
4. การถือปริญญาบัตร
5. การก้าวถอยออก

(หากผู้ใดผิดพลาดในเรื่องใด ต้องถูกแยกออกมาฝึกซ้อมซ้ำจนกว่าจะถูกต้อง)

การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมก่อนเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร มี 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 3 การซ้อมใหญ่ (เสมือนพิธีจริง)

- วันเสาร์-อาทิตย์ที่ 10-11 มกราคม พ.ศ. 2569
- สถานที่ฝึกซ้อม ณ อาคารกิตติยาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
- มีการจัดตำแหน่งที่นั่งเหมือนวันพิธีจริง
- **ผู้ที่จะเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร จะต้องเข้าร่วมการซ้อมใหญ่ทุกคน**
- **ต้องแต่งกายเหมือนกับวันเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร**

ฝึกซ้อมในเรื่อง

1. ซ้อมซ้ำ 5 เรื่องจากการซ้อมรวม
 2. การเดินออกจากที่นั่ง
 3. การเดินขึ้นเวที
 4. การเดินบนเวทีให้ถูกตำแหน่ง
 5. การเดินกลับที่นั่ง
 6. การกล่าวคำปฐกฐาณตน
 7. การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
 8. การร้องเพลงพระราชนิพนธ์ยูงทอง
- (การซ้อมในข้อ 6-8 เน้นความพร้อมเพรียง และจังหวะ)

ข้อปฏิบัติในการเข้าร่วม การซ้อมย่อยคณะ ซ้อมรวม และซ้อมใหญ่

บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ต้องเข้าร่วมฝึกซ้อมตามวัน เวลา สถานที่ ที่คณะต้นสังกัด
และมหาวิทยาลัยกำหนดทุกครั้ง (ซ้อมย่อยคณะ ซ้อมรวม และซ้อมใหญ่)
โดยต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ และตรงต่อเวลาทุกครั้ง

หากบัณฑิตไม่สามารถเข้าร่วมการซ้อมที่คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด
(ซ้อมย่อยคณะ ซ้อมรวม และซ้อมใหญ่) ด้วยเหตุจำเป็น
ให้กรอกข้อมูลแบบฟอร์มใบคำร้องทั่วไป (ขอแบบฟอร์มใบคำร้องทั่วไปที่คณะต้นสังกัด)
แล้วนำส่งคณะต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

20

วิธีการเดินเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

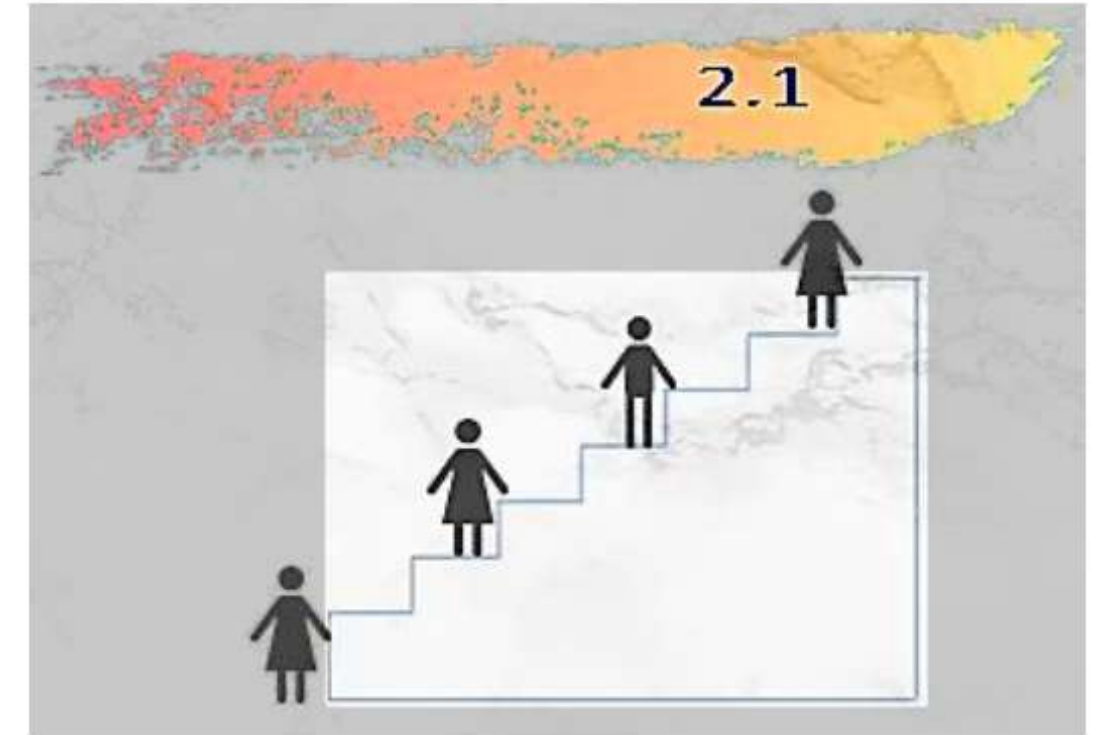
1. การลุกขึ้นจากที่นั่ง ให้บัณฑิตแถวแรก ดูสัญญาณจากเจ้าหน้าที่ประจำแถวที่จะส่งสัญญาณให้บัณฑิตทุกคนในแถวลุกขึ้นยืน ขณะลุกขึ้น ให้ลุกขึ้นช้า ๆ จับเบาะที่นั่ง และทำความเคารพพร้อมกัน

2. การขึ้นรับพระราชทานปริญญาบัตร

2.1 บัณฑิตคนแรกจะเดินนำเพื่อนบัณฑิต ไปรอที่บันไดเวทีชั้นบนสุด บัณฑิตคนถัดไปจะต้องยืนในระยะห่างกัน 1 ชั้นบันได

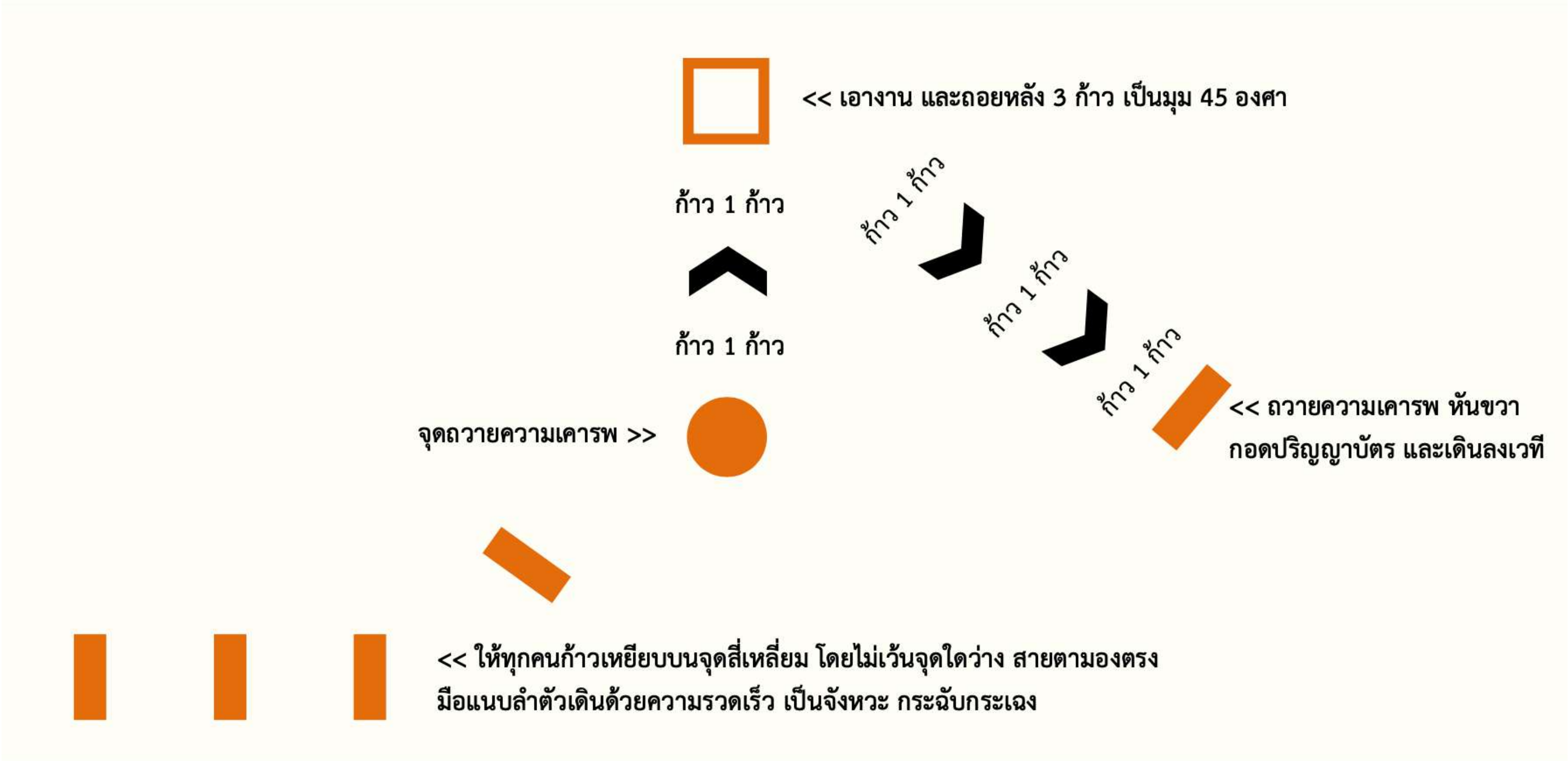
2.2 ระหว่างที่คนบดิลุกจากที่นั่งมาที่ไมโครโฟน ให้ “บัณฑิตคนแรกของคณะ” เดินนำแถวบัณฑิตไปยืนคอย ณ จุดวงกลม หันหน้าเข้าที่ประทับ ถวายความเคารพ 1 ครั้ง แทนบัณฑิตทั้งคณะ

2.3 เมื่อคนบดิลานชื่อ ให้ถวายความเคารพเข้ารับอีกครั้งหนึ่ง และก้าว 2 ก้าวไปยังจุดสี่เหลี่ยม เพื่อรับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

การถวายความเคารพ (บัณฑิตชาย)

01

ยืนตัวตรงเท้าชิด

02

แขนแนบลำตัว

03

หันหน้าเข้าที่ประทับ

04

ผงกศีรษะ

ให้บัณฑิตยืนตัวตรง เท้าชิด แขนแนบลำตัว หันหน้าไปยังที่ประทับ โค้งคำนับศีรษะเล็กน้อยด้วยความรวดเร็ว (ผงกศีรษะ)

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

การถวายความเคารพ (บัณฑิตหญิง และบัณฑิตหญิงที่สวมชุดข้าราชการ)

01

ยืนตัวตรงเท้าชิด

02

แขนแนบลำตัว

03

หันหน้าเข้าที่ประทับ

04

ชักเท้าสปริงตัว

ให้บัณฑิตยืนตัวตรง เท้าชิด แขนแนบลำตัว หันหน้าไปยังที่ประทับ ชักเท้าใดเท้าหนึ่งตามที่ถนัด โดยให้ปลายเท้าแตะด้านหลัง ย่อตัวลงเล็กน้อย สปริงตัวขึ้น และใช้เท้าแตะด้านหลังอีกครั้งก้าวขึ้นไปข้างหน้า

การเอางาน

01

ยืนตัวตรงเท้าชิด

02

ตามองปริญญาบัตร

03

ยกมือขึ้นเล็กน้อย

04

ซ่อนแล้วม้วนเข้าตัว

- บัณฑิตยกแขนขวาขึ้น ให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบน สายตามองตรงไปที่ปริญญาบัตร ไม่จำเป็นต้องแขนตรง
- ยกมือขึ้นเล็กน้อย หายมือซ่อนรับใบปริญญาบัตร โดยให้นิ้วหัวแม่มือจับตรงกึ่งกลางปริญญาบัตร ให้ปริญญาบัตรอยู่ในอุ้งมืออีก 4 นิ้วอยู่ด้านล่าง
- เมื่อรับใบปริญญาบัตรแล้ว ให้ม้วนแขนเข้าลำตัว ถือปริญญาบัตรเป็นแนวตั้ง แขนบอกลแล้วเดินกลับที่นั่ง

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

25

การเดินกลับเข้าที่นั่ง

- เดินกลับที่นั่งตามลำดับ
- เมื่อถึงที่นั่ง ให้ยืนรอเพื่อนให้ครบแถว ถวายความเคารพพร้อมกัน แล้วจึงนั่งโดยตั้งปริญญาไว้ที่หน้าตัก

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

การปรบมือ

- ปรบมือให้ผู้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ดังนี้
1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ทุกท่าน
 2. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
 3. นายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้แทนระดับบัณฑิตศึกษา
 4. บัณฑิตคนแรกของคณะและบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยมทุกคน
 5. บัณฑิตคนสุดท้ายของแต่ละคณะ

บัณฑิตทูลพลาภาพ

บัณฑิตทูลพลาภาพที่มีความประสงค์จะเข้ารับ
พระราชทานปริญญาบัตร
ให้ยื่นเรื่องต่อคณะต้นสังกัด โดยกรอกข้อมูล
ผ่านแบบฟอร์ม "การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมี
ความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป"
จากนั้นคณะต้นสังกัดจะดำเนินเรื่องต่อ

การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

ระหว่างพิธีการในหอประชุม

- ขอให้อยู่ในอาการสำรวม
- บัณฑิตที่นั่งแถวหน้า ที่ยังมิได้รับพระราชทานปริญญาบัตร ขอให้นั่งตัวตรง ประสานมือขวาทับซ้าย
- ไม่คุย ไม่นั่งหลับในลักษณะพิงพนักที่นั่ง ไม่นั่งไขว่ห้าง หรือเหยียดขาออกไปตามสบาย
- ไม่แสดงพฤติกรรมหยอกล้อกับเพื่อน เช่น ประบมือไขว่กัน
- ไม่ลุกออกจากที่นั่งเพื่อไปเข้าห้องน้ำ กรุณาเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเข้าหอประชุม
- หากเจ็บป่วย ไม่สบาย ขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของคณะ
- ให้สังเกตผู้ให้สัญญาณบนเวทีหอประชุม
- ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทุกคน

สำหรับวิธีการปฏิบัติของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ปฏิบัติตามแบบเดียวกันกับบัณฑิตปริญญาตรีทุกประการ

ข้อปฏิบัติและข้อแนะนำเพิ่มเติม

- กรณีที่สวมแว่นตา สีกรอบแว่นจะต้องเป็น สีดำ สีทอง สีเงิน สีกรมท่า สีเทา สีน้ำตาล สีทองโรสโกลด์ หรือไม่มีกรอบ
- แว่นสายตาไม่ควรมียลวดลายแพชั่นใด ๆ ทั้งสิ้น
- หากบัณฑิตมีแว่นสายตาทึบนอกเหนือจากข้อกำหนด และไม่สามารถใส่คอนแทคเลนส์ได้ ให้กรอกข้อมูลผ่านแบบฟอร์ม "การส่งรายชื่อบัณฑิต กรณีมีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป" ส่งคณะต้นต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ เพื่อพิจารณายกเว้นเป็นรายกรณีไป
- กรณีใส่คอนแทคเลนส์ต้องเป็นสีสุภาพ สีน้ำตาล สีดำ และแบบใส ลายน้อย ลายธรรมชาติ ขนาดไม่เกิน 14.5 เท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใส่บิกอาย

ดำ

เงิน

เทา

กรม

น้ำตาล

ทอง

โรสโกล

ข้อปฏิบัติและข้อแนะนำเพิ่มเติม

ตัวอย่างลักษณะขนตา

- ขนตาปลอมทุกรูปแบบสามารถใส่ได้ เฉพาะที่มีลักษณะไม่หนาและไม่ยาวเกินไป มีความเป็นธรรมชาติ เช่น Melinda เบอร์ BK-311, Nongchat เบอร์ natural signature 01, Preciosa 4d-008 หรือยี่ห้ออื่น ๆ ที่มีความหนาเป็นธรรมชาติเข้ากับข้อกำหนดข้างต้น
- งดการใช้น้ำหอม
- เล็บสั้นเสมอปลายนิ้ว ไม่ต่อเล็บ ไม่ทำเล็บแพชชั่น
- ห้ามใส่นาฬิกา และเครื่องประดับโลหะ ห้ามนำเหรียญ เครื่องมือสื่อสาร กล้องถ่ายภาพ กุญแจ กระดาษทิชชูหรือสัมภาระใด ๆ รวมถึงอาหาร และเครื่องดื่มเข้าภายในอาคารกิตติยาคาร

โทนสีผมที่ได้รับการอนุมัติ

ขอบคุณภาพจาก ชาร์ตสีผม Farger

ข้อปฏิบัติและข้อแนะนำเพิ่มเติม

กรณีที่บัณฑิต มีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป

ต้องกรอกข้อมูลผ่านแบบฟอร์ม

"การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมีความแตกต่างจากแนวทางปฏิบัติทั่วไป"

ส่งคณะต้นสังกัดก่อนวันซ้อมย่อยของแต่ละคณะ

เพื่อพิจารณาก่อนเป็นรายการนี้ เช่น

1. การแต่งกายข้ามเพศ
2. การแต่งกายชุดปกติขาว หากเป็นบัณฑิตที่ร้อยตรี ต้องแนบสำเนาคำสั่งแต่งตั้งยศ และนำสำเนาคำสั่งแต่งตั้งยศมาในวันซ้อมใหญ่ด้วย
3. มีสีตา หรือสีผมแต่กำเนิดที่ไม่ตรงกับสีที่อนุโลม
4. ต้องพกยาหรือเวชภัณฑ์ที่จำเป็น โดยต้องมีเอกสารรับรองจากแพทย์
5. บัณฑิตทุพพลภาพที่ต้องใช้กายอุปกรณ์ หรือต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่
6. กรณีอื่น ๆ

ตัวอย่างแบบฟอร์ม

"การส่งรายชื่อบัณฑิตกรณีมีความแตกต่าง
จากแนวทางปฏิบัติทั่วไป"

ตัวอย่างแบบฟอร์มการส่งรายชื่อบัณฑิต กรณีมีความแตกต่างจากแนวปฏิบัติทั่วไป
รายชื่อบัณฑิตที่ขออนุญาตเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร (กรณีพิเศษ) ประจำปีการศึกษา 2567

ข้อปฏิบัติและข้อแนะนำเพิ่มเติม

- มีการตรวจเครื่องแต่งกายวันซ้อมใหญ่ (เพื่อเป็นการแนะนำว่าวันรับจริงควรปรับเปลี่ยนตรงไหน อย่างไร) และวันรับจริง รวมทั้งทรงผมของบัณฑิตในวันซ้อมใหญ่ ขอให้เรียบร้อยและเป็นทรงสุภาพ ทั้งนี้ วันดังกล่าวเป็นวันถ่ายภาพหมู่ แนะนำให้จัดทรงผมเหมือนวันจริง หรือสวยงาม และสุภาพที่สุด
- ในวันซ้อมใหญ่ จะมีการขยับที่นั่งให้เหมือนจริง ต้องไม่นำสัมภาระเข้ามาในอาคารกิตติาคาร ทั้งนี้ อาจพกเครื่องมือสื่อสารเข้าได้แต่ต้องปิดเสียงไม่รบกวนผู้อื่น แต่ทางมหาวิทยาลัยจะไม่รับผิดชอบกรณีสูญหาย และทางมหาวิทยาลัยไม่รับฝากสิ่งของ หรือสัมภาระใด ๆ ทั้งวันซ้อมรวม วันซ้อมใหญ่ และวันจริง
- หากบัณฑิตไม่ปฏิบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะถูกตัดสิทธิในการเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
- มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นำสิ่งของใด ๆ ติดตัวเข้ามาในวันเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร หากมีความจำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป เช่น ยาประจำตัวที่มีใบรับรองแพทย์ระบุว่าต้องพกติดตัว เป็นต้น

คำปฏิญาณตน

33

ผู้แทน (กล่าวคนเดียว) :

"ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้า ปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส
นำบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ถวายคำปฏิญาณ ดังต่อไปนี้"

ผู้แทนกล่าวนำ และบัณฑิตทุกคนกล่าวตาม

"ข้าพระพุทธเจ้า จะประพฤติตนในทางที่ชอบ และรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อเกียรติคุณ
แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้าพระพุทธเจ้า จะดำรงตน และประกอบสัมมาอาชีพ ในทางที่ซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในกรอบแห่งนิติธรรม
และศีลธรรม

ข้าพระพุทธเจ้า จะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ"

ผู้แทน (กล่าวคนเดียว) :

"ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ"

เพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงพระราชนิพนธ์ยูงทอง

เพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้าพระพุทธเจ้า	เอามโนและศirkราน
นบพระภูมิบาล	บุญดีแรก
เอกบรมจักริน	พระสยามินทร์
พระยศยิ่งยง	เย็นศิรเพราะพระบริบาล
ผลพระคุณ ธ รักษา	ปวงประชาเป็นสุขศานต์
ขอบันดาล ธ	ประสงคใด
จงสฤษดิ์ตั้ง	หวังวรหฤทัย
ดุจถวายชัย	ชโย

เพลงพระราชนิพนธ์ยูงทอง

แหล่งศึกษาร่มเย็นเด่นริมสายชล
ปลุกยูงทองไว้เคียงโตมมุ่งประโลมโน้มใจรัก
เหลืองแดงแสงธรรมศาสตร์วิไล
สัญลักษณ์ดีเด่นเห็นกระจ่าง
ทรงธรรมปานดังตราชูเด่น
พิทักษ์รักษาเชิดชูไว้
พระธรรมสถิตร่วมจิตสมาน
รักยูงทองงามเด่นเหนืออื่นที่

เราทุกคนรักดูจหัวใจ
ธรรมจักรนบบูชาเทิดไว้
ปกแผ่ไปในทุกทาง
อย่าจิตจางรักร่วมทางกันไป
ทรงเป็นดวงธรรมนำทางให้
อบอุ่นใจไปทุกกาล
ปฏิญาณรักสามัคคี
ส่งศักดิ์ศรีไว้ให้ยิ่งยืนนาน

****ร้องพร้อมกันทุกท่อน****

ขอให้บัณฑิตทุกท่าน ฝึกซ้อมการรับพระราชทานปริญญาบัตรอย่างดี
เพื่อให้พิธีดำเนินไปด้วยความราบรื่น รวดเร็ว ถูกต้องสวยงาม

ขอขอบคุณผู้สนับสนุน เครื่องแบบการแต่งกายสำหรับการประสาทสัมพันธ์

Ma-a
ครุยมหาเอ

แถบสีพาดบ่าครูวิทยฐานะประจำ
คณะ/สาขาวิชา เครื่องแบบปกติขาว
และครูวิทยฐานะ จาก ครุยมหาเอ

SUITCUBE

ชุดสูทสากลนิยม
สีกรมท่าเข้ม
จาก SUITCUBE